

Architectuur

Litteratuur

F. De Smidt, *De kathedraal te Gent*.
Archeologische Studie, Brussel, 1962.

Binnenaanzichten van de St.-Baafskathedraal te Gent

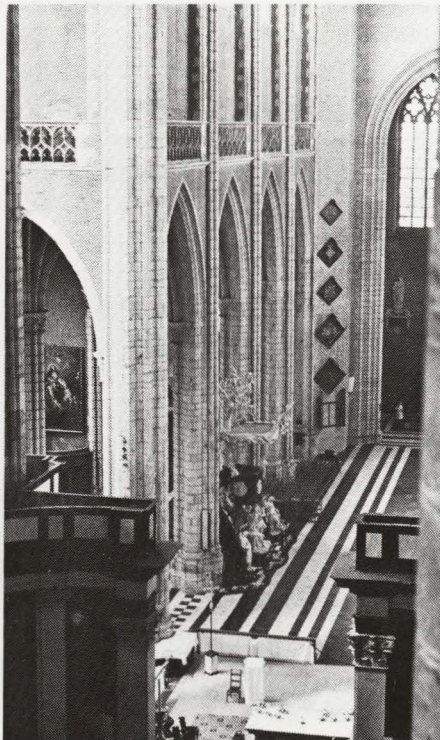

Op de plaats van de huidige kathedraal stond vroeger de St.-Janskerk, oorspronkelijk een kapel afhankelijk van de abdij van St.-Pieters en misschien gewijd in 942. Daarvan bleef niets bewaard. De crypte of ondergrondse kapel klimt slechts op tot de twaalfde eeuw. Omstreeks 1274 werd begonnen met de bouw van het vroeg-gotisch koor, dat zeer groots was opgevat. De kranskapellen met het daarbij horend gedeelte van de kooromgang kwamen in het begin van de vijftiende eeuw tot stand.

In 1462 werd door de abt van St.-Pieters de eerste steen gelegd van de nieuwe toren. De befaamde meester Jan Stassins had daarvoor het ontwerp geleverd. Samen met het belfort en de toren van de St.-Niklaaskerk vormt hij een enige groep in het Gents stadsbeeld. Het is een typisch Brabantse toren, te vergelijken met die van Breda, in 1468 begonnen. Maar tegenover de sierlijke toren van Breda, doet die van de kathedraal eerder stug aan. Hij is 82 meter hoog.

Het duurde bijna één eeuw vooraleer werd begonnen met de bouw van het schip van de benedenkerk en met de daarbij horende zijbeuken en langskapellen. Van stadswege werden van 1536 tot 1539 toelagen verleend om 'te helpen den grooten nieuwe wercke' te beginnen, maar de voltooiing vorderde zeer langzaam. Keizer Karel had ondertussen de St.-Janskerk tot collegiale doen verheffen. Hij schonk, in 1550, 15.000 Italiaanse kronen, onder meer voor de versiering van enige vensters met gebrandschilderde glazen. In 1559 was de bouw voltooid en kon daar, onder leiding van Filips II, de laatste zitting in ons land van de Orde van het Gulden Vlies worden gehouden. Volgens P. de Keyser moet de aanblik van die kerk toen bijzonder indrukwekkend zijn geweest: 'een van gothische geest doordesemde tempel met talrijke zij- en kranskapellen, een machtig schip en een extatisch opstrevend koor, een gebed van steen'. In 1561 was het nieuwe bisdom Gent opgericht. De collegiale kerk werd nu verheven tot kathedraal. De wijding van het gebouw vond pas in 1569 plaats. Later werden slechts kleine veranderingen aangebracht aan die kerk, die stuksgewijze is tot stand gekomen en in zekere zin toch een eenheid vormt.

Erik Duverger
Onderzoeksleider N.F.W.O.

pagina 10:
Binnenaanzicht van de St.-Baafskathe-
draal te Gent volgens P. J. Goetghebuer
1829,
Stadsarchief, Gent

Okb Jan/mrt 1974

